

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Căușeni sediul Central din 21 martie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Berlinschii Dmitrii xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2017 - 21.03.2018;

Instanță de apel: 17.04.2018 - 29.05.2018;

Instanță de recurs: 18.09.2018 - 28.11.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni sediul Central din 21 martie 2018, Berlinschii Dmitrii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Berlinschii Dmitrii în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 254 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Berlinschii Dmitrii, la 22 august 2016, aproximativ la ora 17.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se la domiciliul său, situat în xxxxx, în cadrul unei cerți cu consăteanul său Țurcan Veaceslav, urmărind scopul cauzării acestuia a leziunilor corporale, intenționat i-a aplicat cu un cuțit o lovitură în regiunea abdomenului, pricinuindu-i vătămare corporală gravă.

3. *Avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în privința inculpatului a fost emisă o sentință de condamnare ce contravine probelor administrate.

În cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată Berlinschii Dmitrii a fost forțat de organul de urmărire penală și instanța să mărturisească împotriva sa, ca să fie examinată în procedură simplificată cauza penală.

Urmărirea penală a fost petrecută superficial.

Instanța a respins demersul apărătorului privind audierea în ședința de judecată

a medicului legist, care a emis concluzia medico-legală, iar procurorul a refuzat audierea acestui martor, prin care fapt rezultă că instanța a examinat cauza unilateral, reieșind doar din opinia acuzatorului de stat.

De asemenea, apărătorul a menționat că, după dezbaterile judiciare, instanța contrar prevederilor art.280 Cod de procedură penală, nu a acordat ultimul cuvânt inculpatului.

3.1. Inculpatul Berlinschii Dmitrii a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului declarat inculpatul invocă că, nu este vinovat, instanța nu a apreciat corespunzător probele, pronunțând sentința în lipsa procurorului.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, pronunțată integral la 19 iunie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Berlinschii Dmitrii a săvârșit infracțiunea imputată, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că, din probele cercetate s-a stabilit intenția directă a lui **Țurcan Veaceslav**, prin faptul că ca răspuns la observațiile părții vătămate, inculpatul s-a ridicat, a luat cuțitul de pe masă și l-a înfipt în regiunea abdomenului, de asemenea prin descrierea leziunii produse din fișa medicală, (f.d.28), se constată că traiectoria plăgii este de sus în jos, din lateral spre medial în partea stângă a abdomenului, ceea ce confirmă producerea leziunii prin intenție directă.

În continuare, instanța de apel a respins argumentele invocate în apeluri referitor la nevinovăția inculpatului, deoarece din probele administrate a fost stabilit că anume inculpatul a comis faptele incriminate lui, fiind prezente elementele constitutive ale infracțiunii.

La fel, au fost apreciate critic declarațiile inculpatului precum că, **Țurcan Veaceslav** singur și-a cauzat tăietura în abdomen cu cuțitul propriu în timpul încăierării cu inculpatul, or în cadrul urmăririi penale ultimul nu a indicat asemenea circumstanțe, de asemenea, inculpatul nu a putut explica instanței de judecată din care motive **Țurcan Veaceslav** a indicat că inculpatul l-a lovit cu cuțitul în regiunea abdomenului, la fel, inculpatul nu a putut explica faptul din care motive, anterior, la organul de urmărire penală dânsul a declarat că a fost lovit cu pumnul în față de către partea vătămată și nu cu piatra de polizor, la fel nu a putut explica din care motiv a declarat anterior că partea vătămată a luat cuțitul de pe masă și nu a vorbit despre faptul că acesta a avut cuțitul lui, cu care l-a agresat.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a indicat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Totodată, instanța de apel, cu trimitere la prevederile art.art.227, 229 Cod de procedură penală, a considerat că, prima instanță întemeiat a stabilit că din contul inculpatului urmează a fi încasate cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale și dactiloscopice în sumă totală de 254 lei.

5. Avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului, la 22 august 2018, în temeiul pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare. Totodată, avocatul a solicitat repunerea în termen a recursului.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, inculpatul nu a comis infracțiunea incriminată, singur fiind victimă când Țurcan Veaceslav l-a tăiat cu cuțitul la mână, fapt care a fost lăsat fără examinare de către instanțele de fond.

Indică recurentul că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentul invocat în apel că, contrar prevederilor art.380 Cod de procedură penală, inculpatului nu i-a fost acordat ultimul cuvânt.

Sușține recurentul că, la 21 martie 2018 Berlinschi Dmitri, în lipsa unei încheieri judecătorești, a fost adus la judecată în mod silit de către șeful de post, închis într-un birou special, ținut acolo 4 ore, apoi forțat adus în fața instanței în sala de judecată și fără acordarea ultimului cuvânt, a fost pronunțat dispozitivul sentinței și luat sub escortă din sala de judecată.

Subsidiar, apărarea a menționat că, copia integrală a deciziei Curții de Apel din 29 mai 2018 a primit-o prin poștă la 23 iulie 2018.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind depus peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile **de la data pronunțării deciziei**.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal din 29 mai 2018 (f.d.216-218), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Chiriac Valentin și a inculpatului Berlinschii Dmitrii, cu înștiințarea lor despre pronunțarea deciziei integrale la 19 iunie 2018.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de

procedură penală, a început să decurgă din 20 iunie 2018 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 20 iulie 2018, iar recursul ordinar declarat de avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului a fost depus la 22 august 2018 (conform ștampilei de pe plic), prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului prin care se susține că, copia integrală a deciziei instanței de apel din 29 mai 2018 a primit-o prin poștă la 23 iulie 2018.

Totodată, în situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există temei de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Chiriac Valentin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală în privința lui *Berlinschii Dmitrii xxxxx*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac